

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาสื่อปะสນโครงการ RMU eDL นี้ อง การสื่อสารข้อมูลและเครือข่าย คอมพิวเตอร์ประกอบรูปแบบ การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผู้วิจัยได้ทำการทดลองกับผู้เรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของรูปแบบ การเรียนรู้ ที่พัฒนาขึ้น คุณภาพของสื่อปะสນ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดัชนีประสิทธิผล ความพึงพอใจของของผู้เรียนหลังจากใช้สื่อปะสນที่พัฒนาขึ้นมีรายละเอียดการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารึนี้ เป็นผู้เรียนที่เรียนรายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชื่นชมพิทยาคาร อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวนห้อง 4 ห้องเรียน รวมทั้งหมด 94 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เรียนที่เรียนรายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชื่นชมพิทยาคาร อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 คัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับลata 1 ห้องเรียน จำนวน 34 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 6 ชนิด ดังนี้

1. สื่อประสบ
2. รูปแบบการเรียนรู้
3. แบบประเมินคุณภาพสื่อประสบ
4. แบบประเมินคุณภาพฐานแบบกิจกรรมการเรียนรู้
5. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
6. แบบสอบถามความพึงพอใจ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาและสร้างเครื่องมือต่าง ๆ ตลอดจนนำไปทดลอง
ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. สื่อประสบ

สื่อประสบ เรื่อง การสื่อสารข้อมูลและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

1.1 ขั้นการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ศึกษารายละเอียดได้แก่

1.1.1 ศึกษารายละเอียดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรสถานศึกษา^{โรงเรียนชั้นมัธยมศึกษา} หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี^{วิเคราะห์}
1.1.2 วิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี^{วิเคราะห์}
หัวข้อที่สำคัญที่สุด สาระที่ 3 เทคโนโลยีสารสนเทศ
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี ช่วงชั้นที่ 3

1.1.3 วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนรู้ให้
สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 รายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
เรื่อง การสื่อสารข้อมูลและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ กำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ เนื้อหาอย่าโดย
ละเอียด กำหนดคุณลักษณะเชิงพฤติกรรม จำแนกกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ การวัดและ
ประเมินผล โดยอิงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2551 ดังรายละเอียดใน
ภาคผนวก ก หน้า 106 - 113

1.1.4 ศึกษาถูกต้องการเรียนรู้และหลักการออกแบบสื่อประสบ โดยศึกษา
หลักการสร้างสื่อประสบ ดังต่อไปนี้

- 1) หลักการสร้างสื่อนำเสนอด้วย Microsoft PowerPoint
- 2) หลักการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book)

3) หลักการสร้างสื่อมัลติพอยต์ (Multipoint)

4) หลักการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว (Animation)

โดยเริ่มศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทั้งจากหนังสือ บทความ เอกสารต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากขั้นตอนการวิเคราะห์ของ การพัฒนาสื่อประสม ทำให้ได้ กรอบเนื้อหา เรื่องการสื่อสารข้อมูล และเครื่องข่ายคอมพิวเตอร์

1.2 ขั้นการออกแบบ ผู้วิจัยได้ออกแบบสื่อประสม เรื่องการสื่อสารข้อมูลและเครื่องข่าย คอมพิวเตอร์ ซึ่งสามารถนำเสนอได้ดังนี้

1.2.1 ออกแบบโครงร่างสื่อในงานนำเสนอ ด้วยโปรแกรม ไมโครซอฟฟ์ออฟฟิศ เพาเวอร์พอยต์ 2007 ซึ่งประกอบไปด้วย หน้าปก สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สารบัญ แบบทดสอบก่อนเรียน เนื้อหาและกิจกรรม แบบทดสอบหลังเรียน บรรณานุกรม ผู้จัดทำ และปักหลัง

1.2.2 ออกแบบโครงร่าง หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยการกำหนดขนาด

หน้าจอของ PowerPoint ให้มีขนาดเท่ากับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ปุ่มเครื่องมือสำหรับเชื่อมโยง ปุ่มควบคุมเสียง กิจกรรมเสริม

1.2.3 ออกแบบโครงร่าง ในการนำเสนอ Multipoint ประกอบด้วยการนำเสนอเนื้อหา และเสริมความรู้ในเนื้อหา ได้แก่ กิจกรรมจับคู่ กิจกรรมลากวาง กิจกรรมเติมคำ กิจกรรมถูกผิด กิจกรรมวาดภาพ

1.2.4 ออกแบบโครงร่าง สื่อแอนิเมชัน ประกอบด้วย การนำเสนอเนื้อหา ข้อสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของแต่ละเรื่อง

จากขั้นตอนการออกแบบ ทำให้ผู้วิจัยได้โครงร่างที่เป็นไฟล์ PowerPoint ที่พร้อมจะปรับปรุงไปเป็น หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สื่อมัลติพอยต์ สื่อแอนิเมชัน

1.3 ขั้นการพัฒนา ผู้วิจัยได้พัฒนาสื่อประสมตามขั้นตอนที่ได้ออกแบบไว้ ซึ่งมี ลำดับขั้นตอนการพัฒนา ดังนี้

1.3.1 นำโครงร่างสื่อนำเสนอด้วยโปรแกรม ไมโครซอฟฟ์ออฟฟิศ เพาเวอร์พอยต์ 2007 ไปปรึกษาและขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ค้านเนื้อหาสาระ ค้านคอมพิวเตอร์ ค้านการจัดการเรียนการสอน ต้านหลักสูตร ค้านการวัดผลประเมินผล แก้ไขตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

1.3.2 นำสื่อนำเสนอที่ตรวจสอบถูกต้องแล้ว ไปพัฒนาเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ตามที่ออกแบบไว้ ด้วยโปรแกรม Desktop Author

1.3.3 นำสื่อนำเสนอที่ตรวจสอบถูกต้องแล้ว ไปพัฒนาเป็นสื่อมัลติพอยต์ ตามที่ออกแบบไว้

1.3.4 นำสื่อนำเสนอที่ตรวจสอบถูกต้องแล้ว ไปพัฒนาเป็นสื่อออนไลน์มีชั้นตามที่ออกแบบไว้ ด้วยโปรแกรม Macromedia Flash

1.3.5 นำสื่อที่พัฒนาแล้ว ไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านเทคนิคคอมพิวเตอร์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมสมเหตุจากนั้นปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1) นายวิญญา อุดตะระ วุฒิการศึกษา กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา

2) นายไชยยา อะภาระวงศ์ วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา)
ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

3) นางนรากร ศรีราปี วุฒิการศึกษา กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญ ด้านหลักสูตร

4) อาจารย์ธวัชชัย สหพงษ์ วุฒิการศึกษา ศม.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา)
ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอน

5) อาจารย์วีระพน ภาณุรักษ์ วุฒิการศึกษา วท.ม. (เทคโนโลยีสารสนเทศ)
ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคคอมพิวเตอร์

1.3.6 นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

1) แก้ไขคำพิดและการเรียนรู้อักษร

2) แก้ไขความเป็นแนวเดียวกันของตัวอักษรและรูปแบบการจัดตัวเดือกของข้อสอบให้ตรงกันในแต่ละหน้า

3) แก้ไขภาพบางภาพในมัดติพอยต์ให้ขนาดใหญ่ขึ้น

จากขั้นตอนการพัฒนาสื่อประสาน ทำให้ได้ สื่อประสาน 4 ชนิด ได้แก่ สื่อนำเสนอ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สื่อมัลติพอยต์ สื่อออนไลน์ชั้น ที่พร้อมที่จะนำไปทดลองใช้แบบหนึ่งต่อหนึ่ง และทดลองกลุ่มเล็ก

1.4 ขั้นทดลองสื่อประสาน เป็นการประเมินในเบื้องต้นเพื่อหาข้อบกพร่องและทำการปรับปรุง โดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มต่อไปนี้

1.4.1 นำไปทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One to One Testing) กับผู้เรียน

ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชื่นชมพิทยาคาร อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 3 คน โดยคัดคัดเลือกผู้เรียนที่มีผลการเรียนในระดับของกลุ่มก่อ กลุ่มปานกลางและกลุ่มอ่อน ตามแบบ ปพ.5 โดยแบ่งเป็นเด็กเก่ง 1 คน (เกรดเฉลี่ยระหว่าง 3.00 – 4.00) เด็กปานกลาง 1 คน (เกรดเฉลี่ยระหว่าง

2.00 – 2.99) และเด็กอ่อน 1 คน (เกรดเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.99) ทำการทดลองทีละคน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และข้อบกพร่องของสื่อด้านเนื้อหา ความสมบูรณ์ของสื่อ ขนาดตัวอักษร สีพื้นหลัง และด้านอื่น ๆ ด้วยการสังเกตและสัมภาษณ์พบว่าในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์บางหน้ามีขนาดตัวอักษรที่เล็กเกินไปและสีที่ใช้ไม่เข้ากัน ผู้วิจัยได้แก้ไขโดยปรับขนาดตัวอักษรและสีในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนทำการทดลองกับกลุ่มเด็กต่อไป

1.4.2 การทดลองใช้กับกลุ่มย่อย (Small-group implementation) โดยการนำสื่อประสมไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชื่นชมพิทยาคาร อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ที่ไม่ใช้ผู้เรียนในกลุ่มตัวอย่าง และไม่ใช้กลุ่มทดลองรายบุคคล โดยคงความสามารถระหว่างกลุ่ม ก่อ กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน จำนวน 9 คน ประกอบด้วยผู้เรียนก่อ 3 คน ปานกลาง 3 คน และ อ่อน 3 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของสื่อประสมแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เกิดความสมบูรณ์พบว่าใน ขั้นตอนการแบ่งกลุ่มนักเรียน ไม่เข้าใจขั้นตอนการเลือกใช้สื่อในการศึกษาและทำขั้นตอนการใช้สื่อประสมไม่ได้ ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขในกระบวนการการเรียนการสอน โดยขอขบayaการใช้สื่อให้ละเอียดมากขึ้น

1.5 ขั้นการประเมิน ผู้วิจัยนำสื่อประสมที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ดังรายชื่อในข้อ 1.3.5 ประเมินคุณภาพสื่อประสม และทำการปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำ เพื่อทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

2.1 ขั้นการวิเคราะห์ ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีการเรียนรู้ การวิจัยที่เกี่ยวข้องรูปแบบการจัดการเรียนรู้รูปแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับปรับปรุง 2545 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และวิเคราะห์สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา ง 20204 ในปีการศึกษา 2553 ที่ผ่านมา

2.2 ขั้นการออกแบบรูปแบบการเรียนรู้ ผู้วิจัยศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและประยุกต์ พัฒนา รวมทั้งออกแบบรูปแบบให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 9 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 เชื่อมโยงปัญหาและระบุปัญหา เป็นขั้นที่ครุน้ำเส้นอสถานการณ์ปัญหา เพื่อกระตุนให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและมองเห็นปัญหา สามารถระบุถึงที่เป็นปัญหาที่ ผู้เรียนอยากรู้อยากเรียนและเกิดความสนใจที่จะค้นหาคำตอบ

ขั้นที่ 2 กำหนดแนวทางที่เป็นไปได้ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มวางแผนการศึกษาค้นคว้า ทำความเข้าใจกิจกรรมปัญหาภายในกลุ่ม ระดมสมองคิดวิเคราะห์ เพื่อหาวิธีการหาคำตอบ ครุภอยช่วยเหลือกระตุ้นให้เกิดการอภิปรายภายในกลุ่ม ให้ผู้เรียนเข้าใจวิเคราะห์ปัญหาเหล่านี้ ข้อมูล

ขั้นที่ 3 ดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผู้เรียนกำหนดสิ่งที่ต้องเรียน ดำเนินการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองด้วยวิธีการหลากหลาย

ขั้นที่ 4 สังเคราะห์ความรู้ ผู้เรียนนำข้อค้นพบ ความรู้ที่ได้ค้นคว้ามา แลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกัน อภิปรายผลและสังเคราะห์ความรู้ที่ได้มาร่วมมือความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด

ขั้นที่ 5 สรุปและประเมินค่าของคำตอบ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลงานของกลุ่ม ตนเอง และประเมินผลงานว่าเข้มข้นที่ศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด โดยพยายาม ตรวจสอบแนวคิดภายในการกลุ่มของตนเองอย่างอิสระทุกกลุ่มช่วยกันสรุปองค์ความรู้ในภาพรวมของ ปัญหาอีกรึ

ขั้นที่ 6 นำเสนอและประเมินผลงาน ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้นำจัดระบบ องค์ความรู้และนำเสนอเป็นผลงานในรูปแบบที่หลากหลาย ครุประเมินผลการเรียนรู้และทักษะ กระบวนการ

ผู้วิจัยได้ศึกษาในขั้นตอนทั้ง 6 ขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยพิจารณาด้านของสื่อการเรียนรู้ ด้านครุผู้สอน ด้านขั้นตอนกิจกรรม ด้านของผู้เรียน และ เครื่องมือการประเมินผลแล้วน่ามาประยุกต์ พัฒนา ให้กับสภาพบุรุษของโรงเรียน ได้เป็นรูปแบบ การเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น 9 ขั้นตอน

2.3 พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ที่ได้ออกแบบไว้โดยกำหนดคัดลุประสงค์ ขั้นตอน กิจกรรมการเรียนรู้ และตัวชี้วัดในแต่ละขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้ จากนั้นนำผลการพัฒนา รูปแบบการเรียนรู้ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน มีรายชื่อค้างข้อ 1.3.5 เพื่อคุณภาพเหมาะสมและ หาข้อบกพร่อง พบว่ารูปแบบการเรียนรู้ที่ได้มีความเหมาะสม ไม่มีข้อแก้ไข

2.4 การทดลองใช้ นำรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ไปทดลองใช้กับนักเรียน ขั้น นัดยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นนักเรียนที่เรียนเนื้อหาเรื่อง การสื่อสารข้อมูลและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ผ่านมาแล้ว โดยทดลองใช้บางเนื้อหาเพื่อคุณภาพเหมาะสมและหาข้อบกพร่องของรูปแบบการ เรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น หลังจากนั้นนำผลที่ได้ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไข

2.5 การประเมินผล นำรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมิน ความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน มีรายชื่อค้างข้อ 1.3.5

3. แบบประเมินคุณภาพสื่อประสบ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวกับการประเมินสื่อประสบของโครงการ RMU-eDL ของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และได้นำแบบประเมินสื่อประสบ โครงการ RMU-eDL ของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มาใช้ในการประเมินสื่อประสบ ซึ่งแบบประเมินแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านเนื้อหา ด้านสื่อสำหรับนำเสนอ ด้านมัลติพอยน์ ด้านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์และด้านสื่อแอนิเมชั่น

4. แบบประเมินคุณภาพรูปแบบการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

- 4.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินรูปแบบและวิธีการสร้าง
- 4.2 กำหนดกรอบที่จะประเมิน โดยแบ่งประเด็นการประเมินเป็น 3 ด้าน จำนวน

12 ข้อ ประกอบด้วยด้านสื่อของการเรียนรู้ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้และด้านกระบวนการ

- 4.3 กำหนดระดับการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
- 4.4 พัฒนาแบบประเมินรูปแบบการเรียนรู้ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาคุ้มครอง ประเมิน และตรวจสอบข้อมูลพร้อม เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข
- 4.5 นำแบบประเมินรูปแบบการเรียนรู้ที่แก้ไขเสร็จเรียนร้อยแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน เพื่อหาความสอดคล้องระหว่างหัวข้อคำานกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ผู้เชี่ยวชาญมีรายชื่อดังข้อ 1.3.5
- 4.6. นำแบบประเมินมาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างหัวข้อคำานกับวัตถุประสงค์ ของรูปแบบการเรียนรู้ เพื่อตัดข้อที่ไม่สอดคล้องออกไป หลังจากพิจารณาค่าเฉลี่ยของหัวข้อคำาน แต่ละข้อแล้ว พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.8 – 1.0 หมายถึง หัวข้อคำานใช้ได้ทุกหัวข้อ
- 4.7 จัดทำแบบประเมินฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินเพื่อหาคุณภาพ ของรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ผู้เชี่ยวชาญมีรายชื่อดังข้อ 1.3.5

5. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้จัดได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

5.1 ขั้นการวิเคราะห์ โดยดำเนินการดังนี้

5.1.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบที่ดีจากหนังสือ เทคนิคการออกแบบข้อสอบและวิธีทางความเที่ยงตรง อำนาจจำแนกความเชื่อมั่นของแบบทดสอบของ พิสุทธา อารีรายณ์ (2551 : 123-127) และจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของ บุญชุม ศรีสะอาด (2545 : 59-63)

5.1.2 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์ การเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระของหลักสูตรที่กำหนด

5.2 ขั้นการออกแบบ ผู้จัดได้นำเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การต่อสารข้อมูลและเครือข่ายคอมพิวเตอร์มาแบ่งเป็นเนื้อหาอย่างใดดังนี้รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ก หน้า 106 -113

5.2.1 การต่อสารข้อมูล

5.2.2 ประเภทของเครือข่าย

5.2.3 รูปแบบการเชื่อมต่อเครือข่าย

5.2.4 อุปกรณ์การต่อสารข้อมูล

5.2.5 เครือข่ายไร้สาย

โดยกำหนดและสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเนื้อหาและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก 1 ฉบับ จำนวน 97 ข้อ

5.3 ขั้นการพัฒนา โดยพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์จำนวน 97 ข้อ

5.4 ขั้นการประเมินแบบทดสอบ โดยดำเนินการดังนี้

5.4.1 นำแบบทดสอบที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมมีรายชื่อดังข้อ 1.3.5

ประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์เชิงพุติกรรมกับแบบทดสอบ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้ +1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่า ข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์เชิงพุติกรรม

ให้ 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์เชิงพุติกรรม

ให้ -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่า ข้อสอบนั้นไม่สอดคล้องกันระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพุติกรรม

5.4.2 วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาผลรวมของคะแนนในข้อสอบแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งหมดมีรายชื่อดังข้อ 1.3.5 แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อคุณภาพความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพุติกรรม โดยใช้สูตร IOC (พิสุทธา อารีรายณ์. 2551 : 121) และตัดสินใจเลือกข้อสอบที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 0.60 หลังจากพิจารณาค่าเฉลี่ยของข้อสอบแต่

ละข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.6 – 1.0 หมายถึง ข้อสอบใช้ได้ทุกข้อ ดังตารางภาคผนวกที่ 3-4 หน้า 124-127

5.4.3 นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 34 คน ทั้งนี้ไม่ใช่นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างและนำคะแนนจากแบบทดสอบมาหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย อยู่ระหว่าง 0.2 – 0.8 ค่าอำนาจจำแนก มีค่าอยู่ระหว่าง 0.33 ถึง 1.00 จำนวน 40 ข้อ โดยข้อสอบทั้ง 40 ข้อ สอดคล้องกับระดับของพฤติกรรมที่ต้องการวัด และครบตามจุดประสงค์การเรียนรู้ทุกจุดประสงค์

5.5 คำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบห้องบัน จากข้อสอบที่คัดเลือกมา โดยใช้สูตร KR20 ของคูเดอร์-ริ查ร์ดสัน (Kuder-Richardson Method) โดยค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบจำนวน 40 ข้อ มีค่าเท่ากับ 0.93 รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ข หน้า 128

5.6 ขั้นการสรุปผล โดยนำแบบทดสอบวัดผลสมฤทธิ์ทั้ง 40 ข้อ มาแก้ไขปรับปรุงตามข้อบกพร่องที่พบและนำมาจัดพิมพ์ ให้เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

6. แบบสอบถามความพึงพอใจ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

6.1 ขั้นการวิเคราะห์ ได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับและวิธีการสร้างแบบประเมินจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของ บุญชุม ศรีสะอาด (2545 : 100-103) และศึกษาการประเมินความพึงพอใจจากหนังสือการพัฒนาซอฟต์แวร์ทางการศึกษาของ พิสุทธา อารีรายณ์ (2551 : 174)

6.2 ขั้นการออกแบบ ได้แบ่งประเด็นที่จะประเมินเป็น 5 ค้านคันนี้

6.2.1 ค้านความเหมาะสมของสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 ข้อ

6.2.2 ค้านความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 8 ข้อ

6.2.3 ค้านความเหมาะสมของเนื้อหา จำนวน 6 ข้อ

6.2.4 ค้านเครื่องมือการวัดผลและประเมินผล จำนวน 3 ข้อ

6.2.5 ค้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 2 ข้อ

6.3 ขั้นการพัฒนา โดยพัฒนาแบบประเมินความพึงพอใจเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคลอร์ท ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด ระดับคะแนน 5

เหมาะสม ระดับคะแนน 4

เหมาะสมปานกลาง ระดับคะแนน 3

หมายสมน้อย	ระดับคะแนน 2
หมายสมนอยที่สุด	ระดับคะแนน 1
หลังจากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมความพึงพอใจที่จะประเมิน	

6.4 นำแบบประเมินความพึงพอใจที่สร้างขึ้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ มีรายชื่อคงข้อ 1.3.5 ตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้องของคำตาม ครอบคลุมความพึงพอใจที่จะประเมินและความเหมาะสมในการใช้ภาษาและการสื่อสารที่ใช้ในการสร้างแบบประเมิน หลังจากพิจารณาค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามความพึงพอใจแต่ละข้อแล้ว พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.8 – 1.0 หมายถึง ข้อคำตามใช้ได้ทุกข้อ

6.5 ขั้นการสรุปผล ผู้วิจัยได้จัดทำแบบประเมินความพึงพอใจเป็นฉบับสมบูรณ์ซึ่งเป็นแบบประเมินความพึงพอใจที่ได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญแล้ว เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่มีรูปแบบการวิจัยเป็นแบบกึ่งทดลอง โดยใช้แบบแผนการทดลอง One-Group Pre-test Post-test Design (พิสุทธิฯ อารีราณภูร. 2551 : 158) รายละเอียด ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แบบแผนการทดลอง

E	T1	X	T2
---	----	---	----

โดยที่

- E หมายถึง กลุ่มทดลอง
- T1 หมายถึง ทดสอบก่อนการทดลอง
- T2 หมายถึง ทดสอบหลังการทดลอง
- X หมายถึง ขั้นการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ด้วยสื่อประสม

2. ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยด้วยตนเอง โดยทดลองใช้กับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนชื่นชมพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จำนวน 34 คน เพื่อนำผลจากการทดลองมาวิเคราะห์ เปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน และความพึงพอใจของผู้เรียน หลังจากที่เรียนจากสื่อประสมเรื่อง การสื่อสารข้อมูล และเครือข่ายคอมพิวเตอร์ โดยมีลำดับขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

2.1 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลลัพธ์ทางการเรียน
 2.2 ชี้แจงให้ผู้เรียนทราบถึงกระบวนการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น
 2.3 ทำการทดลอง โดยให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นดังนี้
 2.3.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียนครุยธิบายถึงขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียน ผู้เรียนทำทดสอบก่อนเรียนจากแบบทดสอบก่อนเรียนในแต่ละหน่วยเมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้สอนจะตีตัวให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นและสนใจพร้อม ที่จะศึกษา

2.3.2 ขั้นตอนการแบ่งกลุ่ม โดยครูและผู้เรียนกำหนดการแบ่งกลุ่มแบบคละ ความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน

2.3.3 ขั้นเชื่อม โยงปัญหาและระบุปัญหา เป็นขั้นที่ครุยนำเสนอสถานการณ์ปัญหาเพื่อ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและมองเห็นปัญหา สามารถระบุสิ่งที่เป็นปัญหาที่ ผู้เรียนอยากรู้ อยากเรียนและเกิดความสนใจที่จะค้นหาคำตอบ

2.3.4 กำหนดแนวทางที่เป็นไปได้ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มวางแผนการศึกษาค้นคว้าทำ ความเข้าใจกิจกรรมปัญหาภายในกลุ่ม ระดมสมองคิดวิเคราะห์ เพื่อหาวิธีการหาคำตอบ ครุยขอ ช่วยเหลือกระตุ้นให้เกิดการอภิปรายภายในกลุ่ม ให้ผู้เรียนเข้าใจวิเคราะห์ปัญหาแหล่ง ข้อมูล

2.3.5 ขั้นดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผู้เรียนกำหนดสิ่งที่ต้องเรียน ดำเนินการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองด้วยวิธีการหลากหลายจากสื่อที่ผู้สอนเตรียมไว้ให้ได้แก่ สื่องานนำเสนอ หนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ สื่อภาพเคลื่อนไหว สื่อมัลติพอยต์

2.3.6 ขั้นสังเคราะห์ความรู้ ผู้เรียนนำข้อค้นพบ ความรู้ที่ได้ค้นคว้ามาແเก็บเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกัน อภิปรายผลและสังเคราะห์ความรู้ที่ได้มาร่วมมีความหมายหรือไม่เพียงใด

2.3.7 ขั้นสรุปและประเมินค่าของคำตอบ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลงานของกลุ่ม ตนเอง และประเมินผลงานว่า ข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้ามีความหมายสมหรือไม่เพียงใด โดยพยายาม ตรวจสอบแนวคิดภายในกลุ่มของตนเองอย่างอิสระทุกกลุ่ม ช่วยกันสรุปองค์ความรู้ในภาพรวมของ ปัญหาอีกรั้ง

2.3.8 นำเสนอและประเมินผลงาน ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้มาจัดระบบองค์ความรู้และนำเสนอเป็นผลงานในรูปแบบที่หลากหลาย ครุประเมินผลการเรียนรู้และทักษะกระบวนการ

2.3.9 ขั้นประเมินผล ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนที่ผู้สอนเตรียมไว้ให้ และผู้สอนตรวจผลงานใหม่ด้วยแบบประเมินผลงาน

2.4 ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้นให้ครบถ้วนน่าสนใจฯ ตามรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น

2.5 หลังจากเรียนครบถ้วนน่าสนใจฯแล้ว จึงทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดิม

2.6 เก็บข้อมูลความพึงพอใจของผู้เรียนด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจ

2.7 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการทดลองนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3. ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการทดลองและการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น ผู้จัดมีกำหนดระยะเวลาในการทดลองและเก็บข้อมูล ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

หน่วยการเรียนรู้ที่	เรื่อง	ระยะเวลา
1	ทดสอบก่อนเรียน	1 ชั่วโมง
2	การสื่อสารข้อมูล	2 ชั่วโมง
2	ประเภทของเครือข่าย	2 ชั่วโมง
3	รูปแบบการเชื่อมต่อเครือข่าย	2 ชั่วโมง
4	อุปกรณ์การสื่อสารข้อมูล	2 ชั่วโมง
5	เครือข่ายไร้สาย	2 ชั่วโมง
	ทดสอบหลังเรียน	1 ชั่วโมง

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกำหนดระยะเวลาแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่จัดเก็บและรวบรวมได้มายิ่งใหญ่ที่สุดนี้

1. วิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพสื่อประสม จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. วิเคราะห์ผลการประเมินรูปแบบการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ด้วย ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์ประสิทธิภาพรูปแบบการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ด้วยสื่อประสม โครงการ RMU-eDL ตามเกณฑ์ 80/80 จากคะแนนเฉลี่ยการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนและหลังเรียนของผู้เรียน จำนวน 34 คน ด้วย E_1/E_2
4. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน จากคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยสถิติ t-test (Dependent Samples)
5. วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยเลือกใช้สถิติคังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

- 1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตร ($\text{บุญชุม ศรีสะอด. } 2545 : 105$) ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เรียนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 106)
คำนวณจากสูตรดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

- เมื่อ S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนในกลุ่ม
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนผู้เรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้คำนวณหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลลัพธ์ทางการเรียน

2.1.1 ค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบวัดผลลัพธ์ทางการเรียน

โดยใช้สูตรค่านิความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ โดยใช้สูตรค่านิความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) (พิสุทธา อารีรายณ์. 2551 : 120)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

- เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.1.2 การหาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ คำนวณจากสูตรดังนี้

(พิสุทธา อารีรายณ์. 2551 : 125)

$$P = \frac{R}{N}$$

- เมื่อ P แทน ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ
 R แทน จำนวนผู้เรียนที่ตอบถูก
 N แทน จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

2.1.3 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรดังนี้

(พิสุทธา อารีรายณร์. 2551 : 126-127)

$$D = P_H - P_L$$

เมื่อ

$$P_H = \frac{\text{จำนวนผู้เรียนที่ตอบถูกในกลุ่มเก่ง}}{\text{จำนวนผู้เรียนในกลุ่ม}}$$

$$P_L = \frac{\text{จำนวนผู้เรียนที่ตอบถูกในกลุ่มอ่อน}}{\text{จำนวนผู้เรียนในกลุ่ม}}$$

โดยที่

P_H คือ สัดส่วนของคะแนนของผู้เรียนกลุ่มเก่ง

P_L คือ สัดส่วนของคะแนนของผู้เรียนกลุ่มอ่อน

ค่าอำนาจจำแนกที่คำนวณได้จะมีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง 1 โดยที่

ค่าอำนาจจำแนกมีค่ามากกว่า 0.4 ถือว่าข้อคำถามข้อนี้มีอำนาจจำแนกดีมาก

ถ้าอยู่ระหว่าง 0.30 – 0.39 ถือว่าข้อคำถามข้อนี้มีอำนาจจำแนกดี

ถ้าอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.29 ถือว่าข้อคำถามข้อนี้ควรปรับปรุงใหม่

และถ้ามีค่าต่ำกว่า 0.20 ถือว่าข้อคำถามข้อนี้มีค่าอำนาจจำแนกไม่ดี

จะต้องดัดข้อสอบข้อนี้ทั้งไป

2.1.4 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยวิธีคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson : KR) ใช้สูตร KR-20 โดยมีสูตรดังนี้ (พิสุทธา อารีรายณร์. 2551 : 137)

$$r_t = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right\}$$

$$S_t^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N^2}$$

เมื่อ r_t แทน สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ

p แทน สัดส่วนของผู้เรียนที่ทำข้อสอบข้อนี้ถูกกับผู้เรียนทั้งหมด

- q แทน สัดส่วนของผู้เรียนที่ทำข้อสอบข้อนี้นิติકับผู้เรียนทั้งหมด
 S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนสอบทั้งฉบับ
 N แทน จำนวนผู้เรียน

2.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของสื่อประเมิน รูปแบบการเรียนรู้ และแบบสอบถามความพึงพอใจ

2.2.1 ค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของสื่อประเมิน รูปแบบการเรียนรู้ และแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยใช้สูตรดังนี้ค่าความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) (พิสุทธา อรีรายณ์. 2551 : 120)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด

$$\sum R \quad \text{แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เขียนรายทั้งหมด}$$

$$N \quad \text{แทน จำนวนผู้เขียนราย}$$

3. สถิติในการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้

การหาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้สูตร E_1/E_2 (พิสุทธา อรีรายณ์. 2551 : 151 – 154)

$$E_1 = \frac{\sum \left(\frac{X}{A} \right)}{N} \times 100$$

$$E_2 = \frac{\sum \left(\frac{Y}{B} \right)}{N} \times 100$$

เมื่อ

- E_1 คือ คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนทั้งหมดจากการทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบระหว่างเรียนจากสื่อประเมินที่พัฒนาขึ้น
- E_2 คือ คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนทั้งหมดจากการทำแบบทดสอบหลังการเรียน

- X ก็อ คะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบระหว่างเรียน ของผู้เรียนแต่ละคน
- Y ก็อ คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน
- A ก็อ คะแนนเต็มของแบบทดสอบหรือแบบฝึกหัดระหว่างเรียน
- B ก็อ คะแนนเต็มของแบบทดสอบหรือแบบฝึกหัดหลังเรียน
- N จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

4. สถิติในการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index : E.I.)

การหาค่าดัชนีประสิทธิผลของของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการของกฎแม่น, เฟรಥเซอร์ และชไนเดอร์ (บุญชุม ศรีสะอดาด และคณะ. 2552 : 117)

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล} = \frac{\text{คะแนนรวมจากแบบทดสอบหลังเรียน} - \text{คะแนนรวมจากแบบทดสอบก่อนเรียน}}{\text{ผลรวมของคะแนนเต็มกับจำนวนคน} - \text{คะแนนรวมจากแบบทดสอบก่อนเรียน}}$$

5. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบวัดผลลัพธ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบค่า t (Dependent Samples) (พิสุทธา อรีรายณร. 2551 : 160-162)

สูตรที่ใช้ในการคำนวณค่า t

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ

$$df = N-1 \quad (df \text{ ก็อค่า degree of freedom})$$

t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติ

D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

\sum แทน ผลรวม